

Сирцеа С.В.
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Чебан Ю.Ю.
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Лугова О.І.
асистент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний
університет

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СЛУЖБИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ефективність системи внутрішнього аудиту, створеної керівництвом підприємства, залежить від його здатності вирішувати поставлені завдання та забезпечувати захист підприємства від можливих ризиків. Оцінка ефективності дозволяє розглядати якісну та кількісну визначеність окремих елементів системи внутрішнього аудиту, встановлювати їх відмінність.

Основна мета внутрішнього аудиту полягає в забезпеченні ефективності функціонування всіх видів діяльності на всіх рівнях управління, а також у захисті майнових інтересів підприємства та його власників.

За своєю суттю оцінка ефективності системи внутрішнього аудиту – це узагальнення показників її дієвості та результативності.

Ефективність роботи служби внутрішнього аудиту підприємства визначається рівнем виконання поставлених цілей і завдань спрямованих на досягнення таких результатів: запобігання можливим порушенням і зловживанням; кількості і якості виявлених порушень; зменшення вартості зовнішнього аудиту і витрат на інші види аудиторських робіт [1].

Внутрішній аудит на підприємстві може вирішувати такі завдання:

- перевірка відповідності фінансово-господарської діяльності підприємства з чинними нормативними документами;
- перевірка наявності, стану, правильності оцінки майна, ефективності використання наявних ресурсів, дотримання діючого порядку встановлення та застосування цін, тарифів, а також розрахунково-платіжної дисципліни, своєчасності сплати податків та інших обов'язкових платежів;

- контроль правильності організації та методики ведення бухгалтерського обліку;

- експертиза достовірності обліку витрат на виробництво, повноти відображення виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), точності формування фінансових результатів;

- аналіз фінансово-господарської діяльності та фінансового стану підприємства;

- розробка та подання обґрунтованих пропозицій щодо поліпшення організації системи контролю, бухгалтерського обліку та розрахункової дисципліни, підвищення ефективності програм розвитку, зміни структури виробництва та видів діяльності;

- консультування засновників, керівників підрозділів, фахівців та працівників апарату управління з питань організації та управління, права, бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу господарської діяльності та інших питань.

Робота служби внутрішнього аудиту на підприємстві організується у відповідності з календарними планами робіт, які затверджує керівник підприємства.

Для ефективної діяльності внутрішні аудитори підприємства повинні мати відповідну нормативну базу: аудиторські стандарти, норми і рекомендації. Стандарти повинні визначати загальний підхід до проведення аудиту, масштаб аудиторської перевірки, види звітів аудиторів, питання методології, а також базові принципи, яких повинні дотримуватися представники цієї професії незалежно від умов, у яких здійснюється аудит [2].

Для досягнення розуміння та здійснення оцінки ефективності функцій внутрішнього необхідно врахувати такі критерії, як:

а) організаційний статус, тобто конкретний статус служби внутрішнього аудиту в структурі підприємства та вплив даного статусу на здатність такої служби бути об'єктивною;

б) перелік функцій, тобто характер і обсяг доручень, які виконуються

службою внутрішнього аудиту (зовнішній аудитор також перевіряє, чи дотримується управлінський персонал рекомендацій служби внутрішнього аудиту та як це підтверджується);

в) професійна компетентність (кадровий склад працівників, чи мають вони достатні професійні навички та досвід, достатній для роботи на посаді внутрішніх аудиторів);

г) належна професійна компетентність (чи належним чином внутрішній аудит планується, контролюється та відображається документально) [3].

Отже, використання визначених критеріїв на практиці, на нашу думку, дозволить визначити реальний внесок служби внутрішнього аудиту в підвищенні ефективності функціонування всієї системи управління організацією.

Список використаних джерел

1. Колос І.В. Концептуальна модель внутрішнього аудиту на підприємстві [Електронний ресурс] / І.В. Колос, Н.Й. Радіонова. // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси . – 2013. – Вип. 10(1). - Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10\(1\)__33.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10(1)__33.pdf).

2. Шульга А.В. Організація служби внутрішнього аудиту і методика його проведення [Електронний ресурс] / А.В. Шульга, О.А. Топоркова. – Режим доступу : <https://docviewer.yandex.ua/?url=http%3A%2F%2Foaji.net%2Farticles%2F2014%2F15551418904317.pdf&name=15551418904317.pdf&lang=uk&c=583725c02315&page=1>.

3. Сотникова Л.В. Оценка состояния внутреннего аудита: Практическое пособие / Л.В. Сотникова; Под ред. проф. В.И. Подольского. – М.: ЮНИТИ ДАНА, 2008. – 143 с.